

Ny ESO-rapport om läkarnas roll i vårdgarantin: ”En majoritet av Sveriges ortopedier anser att vårdgarantin leder till felaktiga medicinska prioriteringar”

Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) överlämnar i dag rapporten **Kåren och köerna – En ESO-rapport om den medicinska professionens roll i styrningen av svensk hälso- och sjukvård** till Finansdepartementet. Rapporten är författad av docent Ulrika Winblad och forskningsassistent Caroline Andersson, Uppsala universitet.

Studien har fokuserat på hur läkarna, i det här fallet Sveriges ortopedier, reagerar på de politiska ambitionerna att korta köerna i vården genom fastställda tidsgränser i en nationell vårdgaranti. Författarna menar att läkarnas arbetsförhållanden och kliniska autonomi påverkas av vårdgarantin.

- Det mest oroväckande resultatet i rapporten är att en majoritet av läkarna anser att vårdgarantin innebär att de tvingas göra felaktiga medicinska prioriteringar. Framför allt menar de att yngre, välutbildade och mindre sjuka patienter prioriteras framför svårt sjuka äldre och kroniskt sjuka patienter. Något som, om detta stämmer, strider mot hälso- och sjukvårdens portalparagraf om vård efter behov. Dessutom anser en majoritet av läkarna att de själva inte har en viktig roll för att uppfylla vårdgarantin. Detta tar sig bland annat uttryck i att en majoritet av läkarna inte regelmässigt informerar patienterna om deras möjligheter att nyttja garantin. Här behöver sjukhus- och klinikledningarna runt om i landet arbeta mer aktivt för att få läkarna att förstå varför de är viktiga i vårdgarantiarbetet och hur de kan hjälpa även svagare patientgrupper att nyttja garantin, säger Ulrika Winblad, docent i socialmedicinsk forskning vid Uppsala Universitet.

- Andra intressanta resultat som framkommer i rapporten är att en majoritet av ortopederna anser att de skulle kunna genomföra fler operationer för att klara vårdgarantin, men att det i stort saknas operationssal och vårdplatser för att nå en ökad kapacitet. För de politiska beslutsfattarna är detta en viktig signal. Läkarna är beredda att genomföra fler behandlingar, men då måste resurserna i större utsträckning styras till de områden i vården där den yrkesverksamma vårdpersonalen uppfattar att flaskhalsarna är som störst, det säger Caroline Andersson, forskningsassistent vid Uppsala Universitet och medförfattare till ESO-rapporten.

För frågor om rapporten kontakta författarna:

Ulrika Winblad, Institutet för folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet,
mob: 0735-28 30 80, mail: ulrika.winblad@pubcare.uu.se

Caroline Andersson, Institutet för folkhälso- och vårdvetenskap, Uppsala universitet,
mob: 070-737 41 49, mail: caroline.andersson@pubcare.uu.se

För ytterligare information om ESO:s verksamhet, kontakta Åsa-Pia Järliden Bergström,
tel. 08-405 81 19, eller se ESO:s hemsida: www.eso.expertgrupp.se

Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) är en kommitté under Finansdepartementet, med uppdrag att självständigt bidra till att bredda underlaget för framtida samhällsekonomiska och finanspolitiska avgöranden. ESO tar fram analyser och policyrekommendationer som baseras på aktuell forskning och beprövad erfarenhet. Arbetet bedrivs huvudsakligen genom att forskare och institutioner får i uppdrag att genomföra kvalificerade studier. Undersökningar utförs även i egen regi. ESO beslutar självständigt vilka ämnen som ska behandlas och vilka rapporter som ska publiceras.